

Бібліографічні посилання:

1. Від кібератаки вірусом Petya.A постраждали до 10 % комп'ютерів в Україні – Шимків [Електронний ресурс] / Новое Время. – Режим доступу : <http://nv.ua/ukr/ukraine/events/vid-kiberatakivirusom-petya-a-postrazhdali-do-10-komp-juteriv-v-ukrajini-shimkiv-1442363.html>
2. Спільно з Україною в ролі лідерів з кібербезпеки: Законопроект Конгресу США [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2399870-spilno-z-ukrainou-v-rolilideriv-z-kiberbezpeki-zakonoproekt-kongresu-ssa.html>

Сокол Р. - студентка 3 курсу факультету соціально-психологічної освіти та управління;

Гавриш О.С. – науковий керівник, старший викладач кафедри економічної та інформаційної безпеки (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

АГРЕСІЯ В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ: РОЗПОВСЮДЖЕННЯ КІБЕРБУЛІНГУ В УКРАЇНІ

Фахівці зі сфери соціальних комунікацій та психологи зазначають, що чим більше ми занурюємось у соціальні мережі та стаємо співучасниками різноманітних дискусій — тим далі ми від справжнього життя. Всі ми пов'язані з мережами, існуємо в уявному світі, віримо в його символи, ніби вони реальні та по-справжньому емоційно реагуємо на віртуальну взаємодію з іншими людьми. Науковці вже не говорять про інтернет-залежність. Вони говорять про травму від інтернет-насилля та використовують для її ідентифікації спеціальний термін – кібербулінг.

Щодо світової практики, яка визначає булінг - як прояв дискримінації дитини, що виражається у фізичних і психічних формах насильства [1]. Форми прояву булінгу досить різноманітні: фізична (завдання ударів, штовхання, пошкодження або крадіжка власності), словесна (обзивання, глузування або висловлювання, якими ображається стать, раса або сексуальна орієнтація), соціальна (виключення інших із групи чи розповсюдження пліток або чуток), письмова форма (написання записок або знаків, що є болючими чи образливими) та безпосередньо електронна форма або кібербулінг (розповсюдження чуток та образливих коментарів з використанням електронної пошти, мобільних телефонів, сайтів соціальних мереж) [2].

Психолог із Києва, Світлана Паніна підкреслює, що: «Насильство у мережі має низку особливостей, через які ми стаємо більш вразливими до нього. І головна — це те, що конфлікт відбувається в уявному світі людини, а реакція на нього — на фізичному рівні людини. Якщо кількість переслідувачів, які цькують людину офлайн, зазвичай обмежена, у мережі масштаб кібербулінга може бути практично безмежним. Кібербулінг зазвичай розвивається

ся «вірусно»: раптом виявляється, що велика кількість, зовсім не пов'язаних із постраждалими людей долучаються до переслідувачів. Це може завдати сильного психотравмуючого впливу.[3]

Наслідки онлайн-булінгу можуть бути різними. Зазвичай це зростання соціальної тривоги, часто аж до розвитку соціального тривожного розладу, посттравматичного стресового розладу, депресії, соматичних захворювань. А якщо масштаб насильства перетне адаптаційні можливості особистості, наслідки можуть бути фатальними, аж до суїциду.

Незважаючи на те, що кібербулінг є віртуальним, воно може завдавати абсолютно реальну шкоду емоційному здоров'ю постраждалих і змушувати їх замовкати у соціальних мережах. Численні образливі коментарі під постами чи погрози фізичним та сексуальним насильством з різних акаунтів можуть викликати стрес, депресію, апатію, посттравматичний стресовий розлад і навіть, суїцид».[4]

Згідно зі ст. 16 Конвенції про права дитини, остання має право на захист від незаконного посягання на її честь і гідність. Тому головним обов'язком держави є вжиття усіх заходів соціального, адміністративного, кримінально-правового та іншого характеру з метою надання дитині права на повноцінний та гармонійний розвиток особистості. З огляду на поширення явища булінгу в середовищі малолітніх і неповнолітніх осіб, необхідно розробити антибулінговий закон в Україні, внести це поняття до Цивільного кодексу України, Кримінального кодексу України. Для порівняння: у США учень, який постраждав 2012 року від проявів булінгу (справа *Zeno v. Pine Plains Central School District*) відсудив у школи 1 млн доларів компенсації за те, що адміністрація вжила лише формальних заходів для припинення його принижень та не пересвідчилась, чи припинилися онлайн переслідування.

В Україні існує проблема зі статистикою проявів кібербулінгу. Ні дорослі, ні діти не захищені від цього явища, а порушники не будуть притягнені до кримінальної відповідальності. Тому превентивний компонент — запобігання кібер-насильству та психологічна реабілітація тих, хто постраждав від кібербулінгу — одне з завдань експертної спільноти та громадських організацій, які працюють з проблематикою безпеки в громадах. Якщо для протидії проявів кібербулінгу по відношенню до дітей в Україні працюють різні програми (наприклад, Український інститут дослідження екстремізму та Інформаційне агентство «Главком» за підтримання Уповноваженого президента України з прав дитини реалізують спеціальний проект з протидії булінгу в школі «Стоп шкільний терор» («Безпечна школа»), то для дорослого населення превентивних заходів бракує.

Без сумніву, у сучасному інтернеті можна знайти різну інформацію: що публікувати у соцмережах, а що — ні, як забезпечити власну приватність — кожен може прочитати поради та зробити висновки. Але поки ми не маємо програм, які спрямовані на запобігання кібербулінгу і є частиною стратегії розвитку безпечної громади. Так само не маємо програм із корпоративної соціальної відповідальності, які б враховували протидію кібер-насиллю.

Використані джерела:

1. Куртова С. Булінг у школі // Освіта.UA : сайт. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/42788/ (дата звернення: 23.10.2017)
2. Поляруш С. І. Поняття та проблема правового захисту від шкільного булінгу // Актуальні проблеми правової науки і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю підготовки охоронців правопорядку в Харкові (м. Суми, 20–21 трав. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Суми, 2017. С. 211–213
3. Нерівність. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <https://aimedia.org.ua/>
4. Кібербезпека: як попередити віртуальне насилля?. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <https://ecpl.com.ua/news/14432/>

Сорока А.О. - курсант 4 курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції;
Прокопов С.О. – науковий керівник, старший викладач кафедри економічної та інформаційної безпеки (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ДДУВС

Досить швидка розбудова Національної поліції України зумовила високі та новітні реформи у даній сфері . зумовила виникнення потреби у забезпеченні підрозділів оновленою кадровою політикою [1]. Тому викладацький склад ДДУВС прикладає максимум зусиль для того, щоб надати всі необхідні знання та навички майбутнім фахівцям кримінальної поліції. З метою підвищення теоретичної підготовки та відпрацювання практичних навичок серед курсантів та студентів у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ організовано комплексно-оперативні заняття «Лінія 102» [2]. Вони є прикладом того, як взаємодіють працівники правоохоронних органів при реагуванні та розкритті злочинів. За допомогою даної розробки , курсанти та студенти ДДУВС мають змогу практично відточити свої навички.

На нашу думку , великим позитивним моментом є вдале поєднання викладеної теорії у збірнику, розробленому викладачами ДДУВС, та практичними заняттями. Це дає змогу виявляти помилки та вчасно на них реагувати для своєчасного виправлення помило та недопущення їх у подальшій роботі. Досить зрозуміло та чітко викладено інформацію , яка має досить важливий характер.

Кожного року випускні (а саме четверті) курси та педагоги ДДУВС проводять комплексно-оперативні заняття «Лінія 102». Запроваджена новітня